

ISSN (Print): 2304–5809
ISSN (Online): 2313–2167

Науковий журнал
«МОЛОДИЙ ВЧЕНИЙ»

№ 12 (112) грудень 2022 р.

ЗМІСТ**ТЕХНІЧНІ НАУКИ**

- Бабала А.В., Данилюк І.В.**
Мобільні інформаційні технології у моделюванні управління послугами з технічного обслуговування та ремонту автомобілів.....1
- Толстов Д.В., Тесленко О.І.**
Економічна доцільність використання електролізерів в якості споживачів-регуляторів.....12
- Fedukhin Alexandr, Mukha Artem**
Forecasting NPP pipelines residual life based on erosion-corrosion wear rate measurement...20

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

- Біліченко А.С.**
Ас Люфтваффе Еріх Хартманн у радянських трудових таборих (1945–1955 pp.)..... 24
- Довгалець О.М.**
Політичні партії національних меншин у складі Української Центральної Ради: джерельна база..... 28
- Дорохова К.А., Міронова І.С.**
Діяльність товариства «Союз Українок» на шпальтах газети «Діло».....34
- Пшемицька Є.О.**
Соціальні мережі як інструменти вивчення історії у ВНЗ України: на прикладі проєкту Eva.stories..... 41

АРХІТЕКТУРА

- Луценко А.О.**
Фрактальна геометрія у формоутворенні дизайну.....46

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

- Доброєр Н.В., Авдєєв В.О., Бабаніна А.П.**
Трансформація третіх міст в Україні у зв'язку з початком повномасштабної війни (на прикладі міста Одеса).....51

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

- Стуліка О.Б., Катрич О.Р.**
Віртуальний простір як чинник формування ціннісної сфери підлітків за умов сучасного стану України..... 56

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

- Войтович П.П.**
Щодо методики викладання міжнародного приватного права: особистісно-орієнтований підхід..... 60

- Демченко О.П., Драбинюк С.Ю.**
Формування емоційної культури молодших школярів засобами театрального мистецтва в інклюзивному освітньому просторі.....65
- Лань О.Б., Іванова Я.В.**
Виховання в учнів відчуття характеру та колориту українського танцю..... 72

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

- Лукіна А.І., Беззубова О.О.**
Лінгвостилістична специфіка політичних текстів.....76
- Смоловський І.В.**
Особливості перекладу лексичних інновацій сучасної аерокосмічної галузі..... 80

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

- Західна О.Р., Бундз Н.Б.**
Аналіз дохідної частини місцевих бюджетів України в умовах воєнного стану..... 84
- Костащук В.І., Смик О.С.**
Соціально-економічні передумови формування конкурентних переваг розвитку міжнародного туризму в регіоні (на прикладі Одеської області)..... 92
- Литвинова К.В., Гораль А.Т.**
Управління фінансовими ризиками через їх оцінювання при випуску поліграфічної продукції.....99
- Пліска А.Р., Кушнір Н.О.**
Вплив глобальних трансформацій на туристичний бізнес Туреччини..... 104
- Радзівська С.О.**
Трансформація національної держави і державного управління в умовах загострення суперечностей глобалізації та локалізації: протиріччя й очікування.....108
- Резнік Н.П., Вербівський С.В.**
Митне регулювання логістичних процесів в умовах цифровізації.....117
- Харабара Т.І.**
Удосконалення інформаційно-статистичного забезпечення судочинства у сфері публічно-правових відносин.....122
- Шот А.П., Підручняк К.П.**
Організація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах у сучасних умовах.....129
- Ясіновська І.Ф., Нечитайло О.О.**
Фінансове забезпечення промислових підприємств в Україні.....134

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-12-112-7>

УДК 378[37.016:94(569.4)]:004.77

Пшемицька Є.О.

Донецький національний університет імені Василя Стуса

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ У ВНЗ УКРАЇНИ: НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТУ EVA.STORIES

Анотація. Сьогодні соціальні мережі використовуються не лише для комунікації, отримання новин, а є інструментами навчання, вшанування пам'яті та популяризації історії. Увага до соціальних мереж як освітніх інструментів активізувалось в Україні із запровадженням дистанційного навчання через пандемію COVID-19. Однак, вивчення соціальних мереж у вивченні історії у ВНЗ України так і не стало предметом наукового дослідження. Для створення та використання якісного контенту в вищій школі важливо звернути увагу на досвід зарубіжних фахівців. Відомим прикладом є ізраїльський проєкт Eva.stories, ідея якого – ознайомлення молоді з історією Голокосту через Інстаграм-акаунт єврейської дівчинки Єви Гейман. Таким чином, метою даної статті є дослідження можливостей соціальних мереж для вивчення та популяризації історії у ВНЗ України, на прикладі проєкту Eva.stories. Інстаграм-акаунт створений за матеріалами щоденника Єви і є його візуальним варіантом. Героїня за допомогою сторіс та фотографій розповідає про свою сім'ю, подруг, життя єврейської громади міста Орадя (Румунія). Обраний формат дозволяє користувачам максимально поринути у часи, коли жила Єва, викликає емоції, співчуття. Проєкт викликав жваве обговорення в Ізраїлі серед фахівців щодо доцільності використання соціальних мереж для висвітлення важкої теми Голокосту, можливостей вшанування пам'яті в цифрову епоху. Незважаючи на певні неточності, художню інтерпретацію ряд подій проєкт викликав підтримку та зацікавленість молоді й став прикладом наративної цифрової історії, сучасним інструментом вшанування пам'яті Голокосту. В результаті дослідження було встановлено, що проєкт має значний дослідницький та освітній потенціал. Матеріали сторінки, при умові свідомого та відповідального викладання історії та використання цифрових інструментів, можуть бути використані під час вивчення історії Голокосту, Румунії та Угорщини в роки Другої світової війни. Студенти мають нагоду дослідити Інстаграм-сторінку як: візуальне доповнення до щоденника, джерело з вивчення історичної пам'яті Ізраїлю, популяризації історії, цифровий інструмент збереження пам'яті про Шоа.

Ключові слова: Instagram, Голокост, соціальна мережа, цифрові інструменти.

Pshemytska Yevgeniia

Vasyl' Stus Donetsk National University

SOCIAL NETWORKS AS TOOLS OF STUDY HISTORY IN UNIVERSITIES OF UKRAINE: ON THE EXAMPLE OF THE EVA.STORIES PROJECT

Summary. Today, social networks are used not only for communication and receiving news, but also as tools for education, commemoration and popularization of history. Attention to social networks as educational tools intensified in Ukraine with the introduction of distance learning due to the COVID-19 pandemic. However, the study of social networks in the study of history at universities of Ukraine has not yet become a subject of scientific research. To create and use high-quality content in higher education, it is important to pay attention to the experience of foreign specialists. A well-known example is the Israeli project Eva.stories, the idea of which is to acquaint young people with the history of the Holocaust through the Instagram account of a Jewish girl, Eva Heyman. Thus, the purpose of this article is to study the possibilities of social networks for the study and popularization of history in universities of Ukraine, using the Eva.stories project as an example. The Instagram account was created based on the materials of Eva's diary and is its visual version. The heroine talks about her family, friends, and the life of the Jewish community in the city of Oradea (Romania) with the help of stories and photographs. The chosen format allows users to immerse themselves as much as possible in the times when Eva lived, evokes emotions and sympathy. The project sparked a lively discussion in Israel among experts about the feasibility of using social networks to highlight the difficult topic of the Holocaust, the possibilities of commemoration in the digital age. Despite certain inaccuracies, the project's artistic interpretation of a number of events attracted the support and interest of young people and became an example of narrative digital history, a modern tool for commemorating the Holocaust. As a result of the research, it was established that the project has significant research and educational potential. The materials of the page, under the condition of conscious and responsible teaching of history and the use of digital tools, can be used during the study of the history of the Holocaust, Romania and Hungary during the Second World War. Students have the opportunity to explore the Instagram page as: a visual supplement to the diary, a source for studying the historical memory of Israel, popularizing the history, a digital tool for preserving the memory of the Shoah.

Keywords: Instagram, Holocaust, social networking, digital tools.

Постановка проблеми. У цифрову епоху, в якій ми живемо, науковці, викладачі, методисти наголошують на необхідності оновлення підходів до викладання історії. Освітніми трендами останніх 10 років стали інтерактивне навчання, геймефікація, використання

цифрових технологій, у тому числі соціальних мереж. Зарубіжні фахівці активно використовують освітній потенціал соціальних мереж та досліджують їх можливості як інструментів для навчання. З початком дистанційного навчання через пандемію COVID-19 в Україні також

розпочалось вивчення можливостей цифрових технологій. У зв'язку з цим важливо дослідити можливості соціальних мереж як інструментів вивчення та популяризації історії у вищих навчальних закладах України. Одним із яскравих прикладів є ізраїльський проєкт *Eva.stories* – Instagram-сторінки, яка велась від імені жертви Голокосту – дівчинки Єви Гейман.

Таким чином метою даної статті є – дослідження можливостей соціальних мереж для вивчення історії у вищих навчальних закладах України, на прикладі проєкту *Eva.stories*.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Історіографія дослідження представлена розробками присвяченими вивченню освітніх можливостей соціальних мереж [2; 3; 5; 6]; науковими дослідженнями проєкту *Eva.stories* [8; 16]; інформаційними повідомленнями на порталах новин щодо проєкту, які містять важливу фактичну інформацію, адже Instagram-сторінка Єви була створена в 2019 році [7; 13; 14].

Джерелами дослідження виступає сам Instagram-акаунт [10], що зумовлено специфікою дослідження та результати соціологічних досліджень в Україні присвячені використанню соціальних мереж [1; 4].

Виклад основного матеріалу. Одним із найпотужніших інтернет-трендів останніх років стало використання соціальних мереж не лише для спілкування та розваг, а й для отримання новин та інформації. Така тенденція помітна як у країнах Заходу (наприклад, у США це близько 53% громадян), так і для України, де частка користувачів, що споживають новини в соціальних мережах зросла з 45% до 63% [4].

Соціальні мережі мають значний освітній потенціал: зручні у використанні, сприяють кращому порозумінню між викладачем та студентами, розвивають креативність, ініціативність. Інформація подається у зручних форматах (фото, текст, короткі відео), є можливість контролювати час сприйняття матеріалу. В рамках якісного контенту можуть підніматись актуальні проблеми, відбуватись популяризації історії, науки. Соціальні мережі ламають психологічні бар'єри, дають можливість студентам проявити креативність, творчо підходити до підбору та обробки матеріалів, розвивати цифрові навички, вміння працювати в командах [3, с. 5–6; 6, с. 172, 174–175].

Згідно даних Київського міжнародного інституту соціології, станом на літо 2022 року найбільш популярними соціальними мережами в Україні є Facebook, Instagram, Twitter, YouTube. Серед студентської аудиторії поширеною мережею є Instagram, який охоплює аудиторію віком від 18 до 44 років [1; 4; 5, с. 76].

В мережі Instagram знаходиться багато науково-популярних сторінок присвячених вивченню певних історичних тем, періодів, фото- та відео колекцій [11; 18; 19]. Матеріали з Instagram, при умові свідомого та відповідального викладання історії, викладач може використовувати за наявності як додатковий матеріал, деякі сторінки можуть слугувати джерелом для вивчення політики пам'яті різних держав. Разом зі студентами можна аналізувати сторінки як цифрові інструменти популяризації історії: на яку аудиторію орієнтована сторінка, якість контенту тощо.

Серед завдань, які можуть виконувати студенти в мережі Instagram – створення сторінки історичного діяча або людини з певної епохи. Для того, щоб студенти могли більше зануритись в історичні процеси, залучити нестандартні джерела, сторінка може вестись від імені самого учасника подій, що передбачає рефлексію, емоційне включення як авторів, так і користувачів [2, с. 74].

Українським викладачам та методистам варто звернути увагу на зарубіжний досвід використання соціальних мереж. У нагоді може стати приклад Ізраїлю, де історики активно залучають цифрові технології для висвітлення різних історичних періодів, у тому числі важкої теми Голокосту. Пам'ять про Голокост поступово лягає на плечі нового покоління, які не переживали цих подій, все менше залишається людей, які можуть поділитись своїми спогадами. Сучасне суспільство активно використовує соціальні мережі для спілкування та як джерело інформації. З огляду на це відомі центри, організації, установи з дослідження Голокосту мають акаунти в Instagram та використовують мережу як засіб представлення та вшанування пам'яті про Голокост, забезпечуючи простір для дискусій, який зручний для молоді [12; 17; 20]. До цифрових методів вшанування та вивчення Голокосту вже не один рік долучається «Яд Вашем» національний меморіал Катастрофи (Голокосту) та Героїзму в Ізраїлі. На сторінці сайту є свій варіант інтерактивного щоденника Єви, інтерактивний урок для дітей 4-6 класів «Діти в гетто» та ін. цифрові проєкти [9; 15].

Відомим прикладом цифрової пам'яті про Шоа є проєкт *Eva.stories* – Instagram-сторінка єврейської дівчинки Єви Гейман, яка проживала в Угорщині, й у віці 13 років була спалена в печі табору Аушвіц [10]. Instagram-акаунт створений за матеріалами збереженого та опублікованого щоденника Єви [15] й сторінка являє собою по суті візуальне обрамлення спогадів та вражень дівчинки. Авторами проєкту є ізраїльський бізнесмен Маті Кохаві та його дочка Майя Кохаві, відео та фотографії для сторінки знімали у Львові протягом квітня 2019 року. Головна ідея проєкту – донести інформацію про Голокост до молодого покоління, викликати зацікавленість, співчуття [7; 13].

Instagram-щоденник висвітлює події з 13 лютого по 30 травня 1944 р., опис ведеться від імені Єви англійською мовою з субтитрами на івриті. На сторінці розміщені сторіс, фотографії, які дозволяють поринути у часи, коли жила Єва, усвідомити, що вона переживала. Героїня розповідає про свою сім'ю, подруг, висвітлює життя єврейської громади в роки Другої світової війни. Авторам, розробникам, акторам, костюмерам вдалось відтворити атмосферу 1944 року, розповісти історію Голокосту очима дівчини-підлітка [10].

Молодь позитивно сприйняла такий формат вивчення Шоа, у перший день зафіксували 120 мільйонів переглядів, на сторінку було підписано 1,5 мільйона користувачів у 2019 році (станом на грудень 2022 року на сторінку підписано 1,1 мільйон користувачів – прим. автора). Успіх був пов'язаний з якісним контентом, і з тим, що обрана мережа максимально доступна, зручна та відома для молоді. Крім того, обліковий запис було відкрито в Йом га-Шоа (День пам'яті Голокосту), і проєкт супроводжувався

масштабною кампанією, рекламою на білбордах, а також матеріалами в друкованих та цифрових ЗМІ під назвою: «Що було б, якби дівчина під час Голокосту мала Instagram?» [13; 14; 16].

Інстаграм-щоденник Єви можна використовувати, як інструмент для вивчення історії у ВНЗ. У першу чергу матеріали зі сторінки стануть в нагоді не лише для висвітлення теми Голокосту, й також кращого розуміння історії Угорщини та Румунії в роки Другої світової війни. Сам акаунт виступає також джерелом з вивчення історичної пам'яті Ізраїлю й є наглядним прикладом популяризації історії. Ізраїльський дослідник Ноам Тірош розмірковував на прикладі сторінки Єви про пам'ять в цифрову епоху: як вона змінюється з новими інструментами медіації; як сучасні методи вшанування впливають на пам'ять про Голокост. Важливо зазначити, що в рамках проекту Eva.stories аудиторія не просто спостерігає, а скоріше бере участь у процесі створення та поширення пам'яті. Користувачі можуть поширювати сторіс серед своїх друзів і підписників, вони можуть коментувати історію та ділитися своїми думками [16].

І з цією точкою зору Інстаграм-сторінка Єви є цифровим методом збереження пам'яті про Шоа. Тому для студентів окремим завданням може стати розбір сторінки з технічної, цифрової точки зору, вивчення методів та засобів, у тому числі історичних, які використовувались при створенні контенту.

Викладачу важливо наголосити на тому, що щоденник є джерелом особового походження, який реконструює атмосферу епохи, відображає світогляд, настрої, емоції людей, проте через свою суб'єктивність та описовість даний вид джерела вимагає обережності, додаткової перевірки та співставлення. Водночас потребуючи підтвердження й додаткової аргументації, джерела особового походження є каталізаторами дослідницького процесу, адже вимагають пошуку альтернативних джерел, і, навпаки, останні слугують для перевірки перших. Саме тому, одним із завдань для студентів може стати порівняння письмового щоденника та сторінки в Інстаграм між собою, перевірка з іншими джерелами.

Варто звернути увагу на те, що хоча молодь позитивно відреагувала на Інстаграм-щоденник Єви, в Ізраїлі проєкт Eva.stories викликав жваве обговорення серед фахівців, особливо з приводу доцільності використання теми Голокосту в рамках так званої селфі-культури. По-перше, платформи соціальних мереж дуже демократичні, будь-хто може сам викладати матеріали, й коментувати пости створені іншими. Однак це також означає, що користувачі можуть вільно публікувати все по бажанню, включно з антисемітськими висловлюваннями та запереченням Голокосту, помилками [8].

Викладач повинен перевіряти матеріали, які подає на заняттях та закріплювати студентів уважно ставитись до інформації, яку вони знаходять та використовують. Інформаційна гігієна сьогодні є надзвичайно важливою й це відповідальність викладача надати студентам матеріали, ресурси за якими можливо перевіряти дані й розвинути для цього необхідні вміння та навички.

По-друге, репрезентація Голокосту в соціальних мережах потенційно може спонукати до сум-

нівної етичної поведінки, наприклад, усмінене селфі біля воріт меморіалу в Освенцімі. Для того, щоб вирішити ці етичні проблеми, Міжнародний альянс пам'яті жертв Голокосту (IHRA) розробив інструкції щодо використання соціальних медіа у викладанні історії Голокосту. Організація радить освітянам пам'ятати про загальні практичні вказівки щодо соціальних медіа, застерігає від використання зображень, які дегуманізують, але вважають, що відповідна лексика та історична точність є важливими під час використання платформ соціальних мереж для висвітлення історії Голокосту [8].

Слід наголосити на тому, що в Інстаграм-щоденнику Єви мають місце неточності, на які звернула увагу дослідниця Ката Богус: 1) автори проєкту не зупинялись на особистості Єви. Так, відомо, що Єва хотіла стати фотокореспондентом, і за щоденником зрозуміло, що це був спосіб отримати увагу та любов матері, відсутність якої для Єви була болючою. Однак ця центральна і дуже сумна лінія в житті дівчинки відсутня в Instagram; 2) в проєкті зустрічаються хронологічні помилки, а саме – події, які відбулися роками раніше представлені як такі, що відбулися в 1944 році: депортація двоюрідної сестри Марти до Польщі (Марту забрали у 1941 р.), відбирання аптеки у діда (теж відбулось у 1941 р.); 3) практично ніяк не висвітлюється угорський шовінізм та антисемітизм, хоча в щоденнику описується, що Єва та вся її родина щоденно відчували антисемітизм з боку угорців, і депортація Марти, і втрата аптеки була результатом антисемітської політики угорського уряду. Однак всі солдати в Інстаграм-щоденнику одягнені у німецьку форму, хоча геттоізацію та депортацію євреїв міста Орадя проводила угорська поліція та жандармерія. У тексті щоденника особливо підкреслюється, що лише водій вантажівки, яка везла родину до гетто, був німецьким солдатом.

Той факт, що Єва жила в місті, яке лише нещодавно належало Румунії, а потім завдяки Гітлеру повернулося до Угорщини, що призвело до різних етнічних протиріч, не висвітлюється в Інстаграм-щоденнику. На сторінці є лише дві сцени, де можна безпосередньо дізнатися про ставлення неевреїв до своїх сусідів-євреїв: у дописі від 21 лютого перехожий бурмоче Єві «брудна єврейка»; і під час сцени німецького вторгнення, «опублікованої» 19 березня, люди махають прапорами та плескають у долоні, коли німецькі танки повільно в'їжджають. Глядач розуміє, що нееврейське населення було недружнім, але не отримує глибшого розуміння етнічного поділу всередині міста чи те, як угорський антисемітизм вплинув на повсякденне життя трансільванських євреїв загалом – і Єви Гейман зокрема.

Крім того, сьогодні у дослідників є сумніви, чи дійсно опублікований щоденник Єви написаний повністю нею, або не зазнав змін. Дівчина через подругу передала щоденник матері, яка займалась його представленням, публікацією й частиною матеріалів вказує на те, що мати Єви – Агнес, журналістка, могла по-своєму інтерпретувати ряд подій [8].

З одного боку, ми погоджуємось із тим, що Інстаграм-сторінка не дає вичерпних відповідей на ряд важливих питань, які стосуються становища

еврейської громади в Угорщині, автори проекту недостатньо приділяють уваги хронології подій. Однак, на наш погляд, емоційна складова проекту є надзвичайно важливою й дає можливість досягнути мети – розповісти доступно мовою молоді про Голокост.

Дослідниця Ката Богус, звертаючи уваги на мінути проекту, наголошує також на емоційній складовій акаунту, а саме на ряд прийомів, які дозволяють користувачам зрозуміти стан Єви: камера, яка трясеться в руках дівчинки, її сльози, розпач, небажання чіпляти жовту зірку на одяг. В одному з епізодів Єва кричить мамі та бабусі: «Всі в школі будуть з мене сміятися!». Ця сцена не взята з тексту щоденника (в якому лише коротко згадується жовта зірка), але є вигаданим елементом проекту-Instagram, який успішно перетворює наслідки расового антисемітського законодавства в повсякденну шкільну ситуацію [8].

Вважаємо за потрібне наголосити на тому, що автори проекту не ставили собі задач розповісти історію саме Єви, її життя, чи детально розкрити становище євреїв в Угорщині. У першу чергу проект Eva.stories саме про емоційне залучення в історію Голокосту, із долею художньої інтерпретації. Крім того, Інстаграм-акаунт є візуалізацією щоденника 13-річної дівчини-підлітка, яка описувала ті події, які її цікавили, й інтерпрету-

вала їх також по-своєму [7; 13]. І у зв'язку з цим, на заняттях, викладачу необхідно враховувати особливості, неточності, які зустрічаються на сторінці Єви, наголошувати про це студентам.

Висновки. Сьогодні соціальні мережі займають вагоме місце в соціальній взаємодії та обміну інформацією серед молодого покоління, активно використовуються в початковому процесі, популяризації історії, вшанування пам'яті. Соціальні мережі дозволяють сучасно та доступно викладати історію у ВНЗ, звертаючись до емоційної складової у вивченні матеріалів. Яскравим прикладом наративної цифрової історії є ізраїльський проект Eva.stories, який пропонує через Instagram-акаунт єврейської дівчинки Єви Гейман ознайомитись з історією Голокосту. Даний проект орієнтований у першу чергу на молоді й має навчальний та дослідницький потенціал для студентської аудиторії. Матеріали з акаунту, при умові свідомого та відповідального викладання історії та використання цифрових інструментів, можуть бути використані для вивчення Голокосту, історії Румунії та Угорщини в роки Другої світової війни. Студенти мають нагоду дослідити Інстаграм-сторінку як: візуальне доповнення до щоденника, джерело з вивчення історичної пам'яті Ізраїлю, популяризації історії, цифровий інструмент збереження пам'яті про Шоа.

Список літератури:

1. Дослідження української аудиторії Facebook та Instagram (липень 2022) від plusone social impact. URL: <https://plusone.com.ua/research/>
2. Коляда І. А. Вивчення історичних особистостей на уроках історії України у 8 класі: впровадження інноваційних підходів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2021. Випуск 82. С. 71–77.
3. Майнаєв Ф. Я. Використання соціальних мереж у on-line-навчанні. *Innovative solutions in modern science*. 2016. № 2 (2). С. 1–9.
4. Медіаспоживання українців в умовах повномасштабної війни. *Опитування ОПОРИ*. URL: https://www.oporaua.org/report/polit_ad/24068-mediaspozivannia-ukrayintsiv-v-umovakh-povnomasshtabnoyi-viini-opituvannia-opori
5. Прокопів Л., Сидорук Л. Використання інноваційних технологій навчання як ефективної комунікації в освітньому процесі закладу вищої освіти. *Освітні обрії*. 2020. № 1(50). С. 75–79.
6. Черненко А. В. Використання соціальних мереж для навчання студентів у закладах вищої освіти. *Теорія та методика навчання та виховання*. Харків, 2019. Вип. 46. С. 166–178.
7. A Holocaust Story for the Social Media Generation. URL: <https://www.nytimes.com/2019/04/30/world/middleeast/eva-heyman-instagram-holocaust.html>
8. Bohus K. Eva on Insta: Holocaust Remembrance 2.0. URL: https://www.academia.edu/41321945/%C3%89va_on_Insta_Holocaust_Remembrance_2_0
9. Children in the Ghetto – Interactive learning environment. URL: <https://www.yadvashem.org/education/educational-materials/lesson-plans/ghetto-children.html>
10. Eva.stories. URL: <https://www.instagram.com/eva.stories/>
11. History of Ukraine. URL: https://www.instagram.com/history_of_ukraine/
12. Holocaust Museum LA. URL: <https://www.instagram.com/holocaustmuseumla/>
13. Instagram story of young Holocaust victim Eva aims at new generation. URL: <https://www.timesofisrael.com/instagram-story-of-young-holocaust-victim-aims-at-new-generation/>
14. Teen's journal inspires Instagram account about the Holocaust. URL: https://www.washingtonpost.com/lifestyle/kidspost/teens-journal-inspires-instagram-account-about-the-holocaust/2019/05/01/d4faa186-6b61-11e9-8f44-e8d8bb1df986_story.html
15. The Diary of Eva Heyman – Eva Heyman Teaching the Story of the Holocaust in Hungary Through One Diary. URL: <https://www.yadvashem.org/education/educational-materials/books/dear-diary.html>
16. Tiros N. Understanding @Eva.stories: Holocaust Memory in the Instagram Era. URL: <https://www.researchgate.net/profile/Noam-Tiros>
17. US Holocaust Memorial Museum. URL: <https://www.instagram.com/holocaustmuseum/>
18. World War 2 Photos and Facts. URL: https://www.instagram.com/the_ww2_memoirs/
19. World War History. URL: <https://www.instagram.com/ww.history/>
20. Yad Vashem The World Holocaust Remembrance Center. URL: <https://www.instagram.com/yadvashem/>

References:

1. Doslidzhennia ukrainiskoi audytorii Facebook ta Instagram (lypen 2022) vid plusone social impact. Available at: <https://plusone.com.ua/research/>

2. Koliada I. A. (2021) Vyvchennia istorychnykh osobystosti na urokakh istorii Ukrainy u 8 klasi: vprovadzhennia innovatsiinykh pidkhodiv. *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova Seriiia 5: Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*, no. 82, pp. 71–77.
3. Mainaiev F. Ia. (2016) Vykorystannia sotsialnykh merezh u on-line-navchanni. *Innovative solutions in modern science*, no. 2 (2), pp. 1–9.
4. Mediaspozhyvannia ukrainsiv v umovakh povnomasshtabnoi viiny. Opytuvannia OPORY. Available at: https://www.oporaua.org/report/polit_ad/24068-mediaspozhyvannia-ukrayintsiv-v-umovakh-povnomasshtabnoyi-viiny-opituvannia-opori
5. Prokopiv L., Sydoruk L. (2020) Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii navchannia yak efektyvnoi komunikatsii v osvitnomu protsesi zakladu vyshchoi osvity. *Osvitni obrii*, no. 1(50), pp. 75–79.
6. Chernenko A. V. (2019) Vykorystannia sotsialnykh merezh dlia navchannia studentiv u zakladakh vyshchoi osvity. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*, no. 46, pp. 166–178.
7. A Holocaust Story for the Social Media Generation. Available at: <https://www.nytimes.com/2019/04/30/world/middleeast/eva-heyman-instagram-holocaust.html>
8. Bohus K. Eva on Insta: Holocaust Remembrance 2.0. Available at: https://www.academia.edu/41321945/%C3%89va_on_Insta_Holocaust_Remembrance_2_0
9. Children in the Ghetto – Interactive learning environment. Available at: <https://www.yadvashem.org/education/educational-materials/lesson-plans/ghetto-children.html>
10. Eva.stories. Available at: <https://www.instagram.com/eva.stories/>
11. History of Ukraine. Available at: https://www.instagram.com/history_of_ukraine/
12. Holocaust Museum LA. Available at: <https://www.instagram.com/holocaustmuseumla/>
13. Instagram story of young Holocaust victim Eva aims at new generation. Available at: <https://www.timesofisrael.com/instagram-story-of-young-holocaust-victim-aims-at-new-generation/>
14. Teens journal inspires Instagram account about the Holocaust. Available at: https://www.washingtonpost.com/lifestyle/kidspost/teens-journal-inspires-instagram-account-about-the-holocaust/2019/05/01/d4faa186-6b61-11e9-8f44-e8d8bb1df986_story.html
15. The Diary of Eva Heyman – Eva Heyman Teaching the Story of the Holocaust in Hungary Through One Diary. Available at: <https://www.yadvashem.org/education/educational-materials/books/dear-diary.html>
16. Tirosh N. Understanding @Eva.stories: Holocaust Memory in the Instagram Era. Available at: <https://www.researchgate.net/profile/Noam-Tirosh>
17. US Holocaust Memorial Museum. Available at: <https://www.instagram.com/holocaustmuseum/>
18. World War 2 Photos and Facts. Available at: https://www.instagram.com/the_ww2_memoirs/
19. World War History. Available at: <https://www.instagram.com/ww.history/>
20. Yad Vashem The World Holocaust Remembrance Center. Available at: <https://www.instagram.com/yadvashem/>